

Гийом Прево

УБИЕЦЪТ И ПРОРОКЪТ

София, 2014

Преводът е направен по изданието:
GUILLAUME PRÉVOST
L'ASSASSIN ET LE PROPHÈTE
NiL Éditions

Всички права запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде размножавана или предавана по какъвто и да било начин без изричното съгласие на „Изток-Запад“.

© NiL Éditions, Paris, 2002

© Георги Цанков, превод, 2014
© Издателство „Изток-Запад“, 2014

ISBN 978-619-152-471-6

ГИЙОМ ПРЕВО

УБИЕЦЪТ и
ПРОРОКЪТ

Превод от френски
Георги Цанков
Редактор
Зоя Захариева-Цанкова

На баца ми

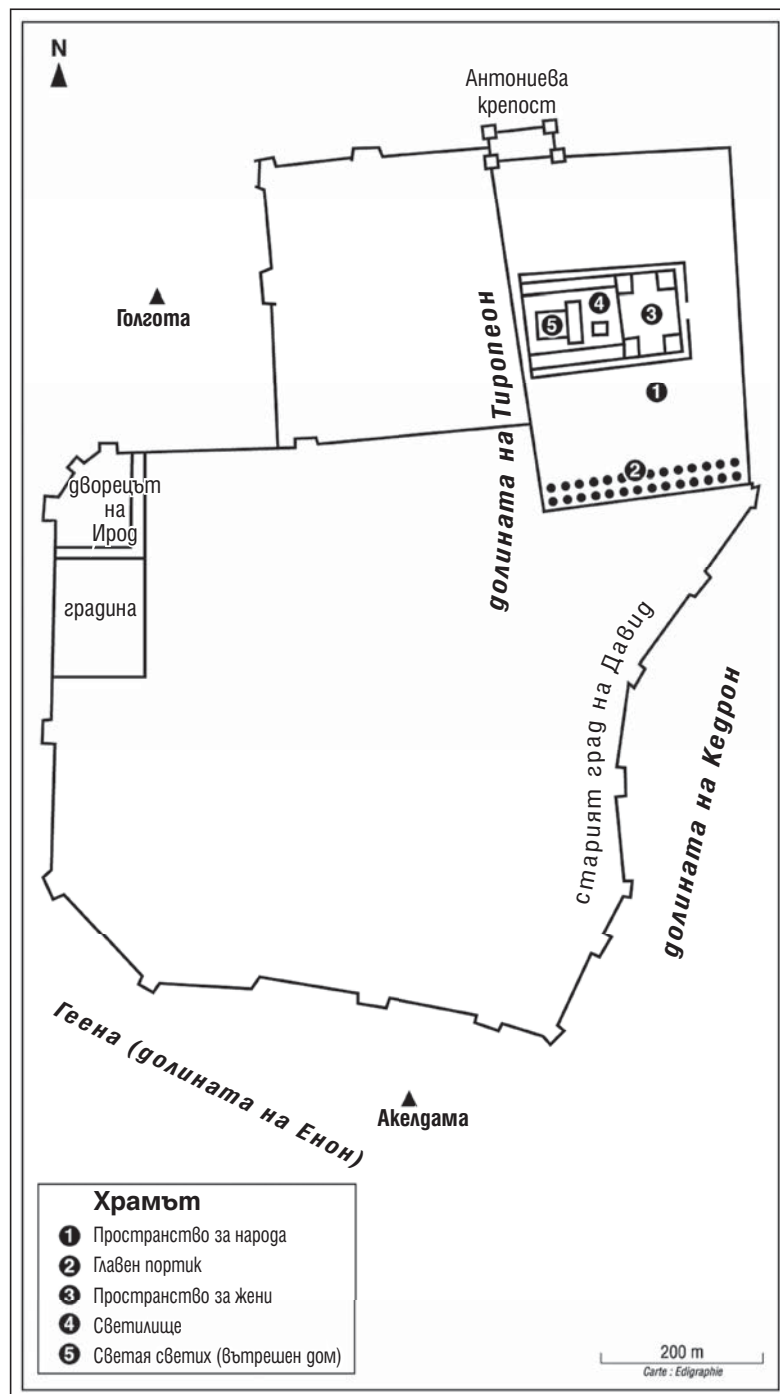
*Измъкни се от словото – да не би,
очарован от красотата на думите,
да се окажеш чужд на красотата
на нещата, които тези думи
означават.*

Филон Александрийски,
„За преселението на Авраам“¹

¹ Филон Александрийски (20 г.пр.Хр. – 50 г.) е елинистичен философ, живял в Александрия по време на Римската империя. Роден е в семейство на богати и знатни елинизирани евреи. Интелектуален и религиозен водач на александрийското еврейство по времето на Исус Христос. (Всички неозначени специално бележки под линия са на преводача.)

Палестина към 6 г. след Христа

Йерусалим към 6 г. след Христа

1.

Творецът е всемогъщ, а творението му – тъй крехко!
Длан под брадичката, ръка, която държи шията. Натиск, още по-голям натиск. Последен хрип и най-сетне вратът се отпуска, както силно опънати лък се скъсва. Тялото бавно се свлича на земята. Всичко е свършено. Всичко започва...

Изведнъж шум зад вратата. Крачки, които забавят ход, ухо, което се заслушва... Сърцето бие в гърдите, дъхът се ускорява. Да загаси ли лампата? Да престане да диша? Може би стенанията... малко са...

Но не, крачките се отдалечават. Нищо не се е случило. Никой няма да посмее да безпокои. Не и тук.

Да се успокои. Да не трепери. Туниката се отваря без усилие. Слаба и остаряла гръд, бедното тяло на добрия старец. Добрият старец... Не беше ли той избран?

Сега ножът. Всеки срез трябва да бъде жесток, десет продълговати и дълбоки удара. Така... Остава устата. Той се отпуска, послушен, сякаш е разбрал. Сякаш знае. Устните леко кървят. В дланта – кожената примка и малкият пергамент. Да го навие, да го сгъне. Един възел, също малък. Калъфът. Ето, не беше трудно.

Отвън, през прозореца, изгряващата луна осветява Йерусалим.

Йерусалим.

Филон слезе от коня и падна на колене. Колко пъти беше мечтал за това? Колко пъти, в топлите часове следобед, детският му разсъдък политаше към стените на свещения град? Той беше мъжете на Давид, които хиляда години преди това бяха прекосили водните тунели, за да завладеят крепостта; той беше строителите на Соломон, в пот и прах, подредили камъните на първия храм и пеещи хва-

Гийом Прево лебствени химни за Всевишния; той беше този луд войник, с окървавена плът и сърце, който разбиваше крепостните стени, за да се изправи срещу армиите на Навуходоносор.

Той беше великият жрец, облякъл свещената туника, търговецът, който си броеше монетите, селянинът, който водеше телето си на заколение... Той беше Йерусалим, неговият народ и неговата история! Ето че сега градът, който Бог бе избрал, единственият град на единствения Бог му се предлагаше!

Филон си разтърка очите. Зад него групичката пътници също беше млъкнала. Те бяха преминали заедно през планини, импровизиран керван от поклонници и амбулантни търговци, някои от тях качени на камили, а повечето – на магарета. Законът на Рим се простираше чак дотук, но пътищата никак не бяха сигурни... Те видяха слънцето да се издига над разкъсаните върхари, а след това да докосва сивите камъни и слабите треви. Още един сух ден, в който нищо няма да се стовари от небето. Малко разговаряха по време на пътуването, икономисваха си думите, сякаш за да облекчат ездитните си животни. Най-послед, към седем часа, Йерусалим се появи пред тях. Сгушен между хълмовете, градът се намираше на скалисто възвишение, издигащо се над две дълбоки долини. В сутрешния здрач, човек би го оприличил на сандък, разкриващ приказно съкровище: хиляди покриви се къпеха в светлина, вградени в светлокафявия цвят на стените и покланящи се пред белотата на Храма над тях. „Десет мерки красота дал Господ на света, девет на Йерусалим, една на целия останал свят.“ Думите от Талмуда се оказаха истина.

Филон яхна отново коня си, отправи знак към спътниците си и се спусна по склона до първите къщи, разположени в преддверието на града. Търговецът на коне от Газа, който му бе продал добичето, му спомена за обор, където можеше да остави животното по време на пребиваването си. Въпреки ранния час, край главната порта беше разположен малък пазар, който привличаше многобройни пътници и купувачи. Продавачите, обвити в дълги сини платове от главата до краката, предлагаха кромид лук, фурми и овче мляко, много по-евтино, отколкото вътре, зад стените. Около тях се движеха наса̀м и ната̀м римски стражи, инспектираха сергиите и клиентите. Изведнъж старец с мръсни коси и брада се изплю след тях. Разгневеният войник го удари с юмрук

и го просна на земята, като предизвика събиране на тълпа, от която се чуваха ругатни и се разнасяха удари.

– Проклети нечестивци! – пустосваше старецът на еврейски. – Вие сте паразити, същи кучета! Господ ще ви съди!

– Мръсна стара маймуна! Мръсна стара маймуна! – повтори войникът и насочи към него копието си.

Филон беше готов да се намеси, когато водачът на отряда излезе напред и разпреди на хората си да се отдръпнат:

– Достатъчно! Достатъчно! Не търсим него! А ти – обърна се той към стареца и му нареди да стане – изчезвай оттук, ако не искаш да прекараш Пасха в затвора.

Мъжът се отдалечи, мърморейки, но зяпачите изчакаха тръгането на групата, за да се разпръснат. Филон се насочи към един младеж, който помагаше при пренасянето на чували с фурми:

– Като че ли римляните не са добре дошли тук, а?

Момчето имаше сурово и твърдо лице. То огледа събеседника си и се успокои, като видя черните му букли и бледия му тен: чужденец, да, но, без съмнение – евреин.

– Старецът е прав – рече най-послед. – Те нямат работа в Йерусалим. Ако останалите бяха малко по-смели, можехме да ги нападнем и...

Хвърли чувала на земята.

– Без оръжие ли?

– Оръжие ще имаме – прошепна. – Повярвайте ми, ще имаме.

Филон едва сдържа усмивката си, като гледеше волевата физиономия на момчето. Кой знае дали на неговата възраст и при подобни обстоятелства...

– Те май преследваха някого, нали?

– Иди, та разбери. Всъщност винаги преследват някого. Но е вярно, че в последните дни са доста раздразнителни.

– В такъв случай, ще е добре и аз да ги избягвам. Трябва да отида в обора на Акелдама. Ще ти дам монета, ако ми кажеш къде да го намеря.

– Оборът ли? Лесно е, господине, вижте големия покрив ей там.

Той му показа на около двеста крачки и малко нависоко постройка с издължена форма, която изглеждаше в окаяно състояние.

– Ако съм на ваше място, ще се пазя от Яриб, собственика. Платете само половината от това, което ви поиска. Той е мошеник.

– Благодаря за съвета, малкия, няма да го забравя.

Филон му изсипа две медни монети в шепата.

– А ти внимавай, не се приближавай много до войниците.

Ще дойде време по-късно да се сражаваш.

Момчето вдигна чувала и присви рамене. Филон пое в посока към обора, но направи голям завой, за да не срещне патрула. Той премина покрай бедняшки домове, празни резервоари, изгорели от слънцето градини, срещна няколко деца, които тичаха с пръчки в ръце след мършави овце. Бивши номади, които навярно се бяха разположили от тази страна на хълма, предпочитаха да живеят бедни в подножието на Храма, отколкото сами в безводните пустини. Последните жилища, почернели и кърпени палатки, почти достигаха до долината на Геена, там, където хората от Йерусалим изсипваха боклуците си от крепостните стени. Глееше непрекъснат огън, опитвайки се да превърне в пепел натрупваните от векове отпадъци и разпръскващ на пристъпи зловонията от гниенето. Говореше се, че понякога вечер можели да се чуят плачовете на новородените, които майките им изоставяли там.

Филон зави надясно и повървя малко, преди отново да види покрива на обора. Влезе в двора с разбити бариери и продължи до гърба на сградата, която служеше за обител на добичетата. Никой не дойде да го посрещне. Той отвори вратата и животинска миризма го блъсна в ноздрите. Тук имаше, слабо осветени от малко прозорче, две магарета и три камили, които с мъка преживяха. Сламените постели не бяха сменяни и тъмна течност се стичаше по пода. Филон понечи да тръгне обратно, решен да не оставя тук коня си, когато усети острие да се прокрадва под дрехата му.

– Ако извикаш или мръднеш дори, си мъртъв.

Дрезгав и настойчив мъжки глас, леко задъхан.

– Евреин ли си? – продължи гласът.

Филон се забави с отговора си. По природа той не беше страхлив и се беше срещал с разбойници в Мемфис и в Александрия. Осанката му – беше висок и добре сложен, – неговият вкус

към битките и приключенията му помагаха да се измъква без затруднение. Но някогашните му нападатели не бяха проявили толкова скрупули по отношение на произхода и религията му.

– Гнусиш ли се да убиеш евреин?

– Въобще се гнуся да убивам, но ще го сторя, ако не ми оставиш правото на избор.

За да докаже решителността си, той доближи врата на младия мъж и силно притисна острието до кожата му. Миришеше на страх и на прах, а по туниката му имаше петна от кръв. Няма съмнение, че войниците диреха именно него.

– Римляните са по петите ти, нали?

– Да и нямам какво да губя. Ще е най-добре да ми се подчиниш.

– Предполагам... предполагам, че си от тези бунтовници, които водят война срещу Рим. И че са те ранили, когато си се опитал да избягаш. Затова ме попита дали съм евреин, нали?

В палестрата¹, съседстваща с големия гимназион на Александрия, Филон не беше известен като най-силния от борците. Но му се носеше славата, че умееше да използва и най-малкото колебание на своите противници. Той усети леко отпускане в ръката, която го душеше, силно замахна с лакът, за да отхвърли острието и се завъртя, като повлече и нападателя си. Започнаха да се въргалят в мократа слама, а мъжът се превеи от болка и обгърна с длан крака си. Имаше дълбок прорез на бедрото, върху което Филон се бе стоварил с цялото си тегло.

– Остави ме! Остави ме! Нямах намерение да ти сторя зло.

– И как смяташе да се измъкнеш?

– Дойдох тук, за да намеря превоз. Когато ти влезе с коня си, помислих...

Той се опита да се надигне, но Филон го държеше здраво. Косата му беше разрошена, а очите изцъклени – от болка.

– Чуй ме, имам много малко време. Ако ме хванат, ще ме измъчват и не съм сигурен дали ще издържа. Има неща, които те не трябва да знаят.

¹ Палестра е частна гимнастическа школа в древна Гърция, където се обучават момчета от 12 до 16 години.

– Какви неща?

Гийом
Прево

– Не се надявай да ти ги кажа. Ако искаш да бъдеш полезен в Йерусалим, трябва да ми дадеш коня си. Или – да ме убиеш.

Филон разхлаби хватката си. И той не обичаше особено римляните. Бунтовникът беше на неговата възраст или малко по-голям, изглеждаше искрен. И ако наистина беше този, за когото се представяше, войниците нямаше да се задоволят само да го измъчват... Щяха хладнокръвно да го унищожат. Филон реши да му се довери, но предпазливо взе ножа с дръжка от слонова кост и го тикна в колана си.

– Съгласен съм, вземи коня. Ще му е по-добре с теб, отколкото в тази гадна кочина.

– Благодаря, обещавам ти да...

Той млъкна внезапно: дочуха се далечни гласове...

– Ето ги, пристигат. Трябва веднага...

Стана с мъчителна гримаса и Филон го подкрепи, като му помогна да се метне на седлото. Навън гласовете приближаваха. Ако се съдеше по шума от стъпките, ставаше дума за военен отряд.

– Побързай!

Филон оправи юздите и се убеди, че бунтовникът може да ги държи успешно в ръце. След това се хвърли към вратата, за да я отвори широко:

– Знаеш ли поне къде ще отидеш?

Младежът го погледна и не отговори. Погледът му блуждаеше. Все пак намери сили да пришпори коня, който пое към Геена и предизвика възклицанията на патрула:

– Ето го! Ето го! Хвърляйте копията!

Три-четири копия полетяха, но конникът беше вече далеч. Ако успееше да запази равновесие, щеше да се спаси... Сега Филон трябваше да се погрижи за себе си. Отначало той реши да се скрие, но оборът не предлагаше потайни места, а римляните бяха решили да го прероят из основи. Да се опита да избяга? Нямаше възможност. Какво да прави тогава? От калното им убежище трите камили го наблюдаваха и клатеха глави. Той не можеше да понася горделивия поглед на тези животни.

– Обкръжете постройката! Бързо!

Разполагаше с миг. Младежът се хвърли на земята, с лице в калта. Първият войник мина през вратата и се затича към него.
– Елате тук! Има ли и други?
Грубо го обърнаха, изритаха го с все сила. След това насочиха към гърдите му копие, за да го изплашат.

– Мъртъв ли е? – запита един от легионерите.
Филон бавно отвори очи, като че ли идваше в съзнание.
– Не изглежда чак толкова зле – рече военният трибун, който командваше групата. – Мога ли да знам какво правиш тук?
– Аз... аз не знам. Дойдох в този обор, за да оставя коня си. Трябва да прекарам няколко дни в Йерусалим и...
– Да не си от поклонниците, които идват за Пасха? – прекъсна го трибунът. – Но празниците започват чак след седмица. Рано е да се мотаят пътници на коне.

Той изпитваше силно подозрение. Беше среден на ръст, но с много яки рамене, скрити под метална ризница, украсена с лъвска глава. Свали шлема си с червени пера, за да разгледа по-добре младежа. Чертите му бяха груби и изсечени, черните му очи играеха, а късо постриганите му коси падаха на кичури върху челото. Не беше лесно да го измами човек.

– Името ми е Филон и идвам от Александрия. Всъщност брат ми ме изпрати тук. Той трябваше да освети вратите на Храма, които са украсени със злато благодарение на неговата щедрост. Но е болен и не можеше да пътува за Пасхата.

– Египтянин е, нали? А ти си негов пратеник.

Трибунът направи знак и войниците се отдръпнаха. Филон стана отривисто. Всички се усмихнаха заради изцапаните му лице и туника.

– Не светиш колкото вратите на твоя Храм. Бунтовникът ли те нареди така?

– Той бунтовник ли е? Не видях нищо. Влязох преди малко с коня си, извиках, а този човек ми се нахвърли. Сигурно се е криел в сламата. Удари ме не знам с какво и аз рухнах на земята. Когато дойдох в съзнание, вие ме бяхте заобиколили. Искал е да вземе коня ми, нали?

Трибунът не отговори на въпроса.

– Как ще обясниш кръвта, с която си изцапан навсякъде?

– Вероятно ме е наранил. Или пък е от ударите, които вашите войници ми нанесоха?

– Моите легионери изпълняват заповеди. Този човек е размирник. Той и ближните му се опитват да разпалят война срещу Империята. Рано тази сутрин ни се изплъзна в квартала на парфюмеристите и вероятно раната му е попречила да стигне по-далече. Но вътре в града той има много съучастници. Знаеш ли каква съдба очаква съучастниците на подобни предатели?

Той направи крачка напред и почти докосна Филон. Искаше да го смачка физически с властта си и със силата си.

– Да, очевидно знаеш. И трябва да ми обясниш причината за всичката тази кръв. Казваш, че те е издебнал в гръб и те е атакувал отзад. Ами отпред? Сигурен ли си, че не си му видял лицето? Че не си му помогнал?

Филон издържа на погледа му. Беше дълбоко убеден, че римлянинът нямаше никакъв интерес да малтретира един меценат на Храма. Освен ако не притежаваше доказателства срещу него.

– Казвате, че е бил ранен. Кой знае дали не ме е претърсил с оцапаните си в кръв ръце?

Трибунът направи гримаса, в която се примесиха ирония и презрение.

– Имаш отговори на всичко, египтянино. Въпреки това не си невинен в очите ми. Напротив... Къде ще отседнеш в Йерусалим?

– Чакат ме при Езекия.

– Езекия, този, който отговаря за реда в Синедриона¹ ли? Какво съвпадение? Един бунтовник избягва, открадва кон, а собственикът му е поканен именно от Езекия... Признай, че на мое място ти също ще си зададеш въпроси.

– Аз съм в Йерусалим само от един час!

– Това изглежда още по-невероятно. Но добре, да приемем, че нямаш нищо общо с тази история.

Той произнесе отчетливо думите:

– Да приемем засега. Тъй като не искам да ти се случи нещо друго, двама от моите войници ще те съпроводят до Езекия. Ще

¹ Синедрион е върховното събрание и съдилище на евреите, което се свиква в Йерусалим. – Б.а.

проверят и дали не си ни излъгал. Нещо, в което, както можеш да си представиш, сериозно се съмнявам...

Той още веднъж огледа Филон от главата до краката, спря поглед специално на ножа, чиято дръжка беше украсена с геометрични мотиви. След това определи двама мъже, които да го съпроводят. С останалата част от отряда тръгна да излиза от обора. На вратата се обърна:

– Всъщност, египтянино. Ножът ти. Не съм сигурен, че произхожда от Египет.

2.

Филон си беше представял по-славно първото си влизане в Йерусалим. Туниката му смърдеше, беше покрита с кръв и кал, а от двете му страни – като истински разбойник – го водеха войници. По-дребният от тях си отваряше устата само за да произнесе пронизителни и неразбираеми звуци – от коя ли далечна провинция го бяха довели в легиона? – а по-едрият псуваше. Навярно именно той беше този, който удари стареца на пазара и го нарече маймуна, защото, докато се изкачваха по стъпалата, които водеха към най-древната част на града, войникът ругаше децата, които се скупчваха, за да ги огледат, като минават:

– Макаци! Муцуни на шебеци! Разкарвайте се или ще ви промуша с копието!

Оттук Филон заключаваше, че войникът познаваше африканските гарнизони и населението от недисциплинирани прости хорица. Всяка от неговите хули беше съпровождана от подсвирванията на другия, който сякаш имаше флейта вътре в гърлото. Като си помисли човек, че именно с такива войници Рим градеше империя в Средиземноморието...

Те пресякоха града и поеха на запад, напуснаха народните квартали, за да навляват в богатските. Независимо че го принуждаваха да свежда поглед, Филон забеляза, че разсъжденията на минавачите засягаха повече пазачите му, отколкото него. Отношенията с окупаторите бяха още по-напрегнати, отколкото човек можеше да си представи.

Най-после пристигнаха пред великолепна сграда в елинистичен стил: високи стени, изградени от красиви камъни, цветна градина, широк двор с колонади и – навсякъде – пеещи фонтани. Една робиня, млада и хубавичка, ги помоли да почака малко във вестибюл с ярки цветове. Легионерите се възползваха, за да свалят шлемовете си и да избършат потта от лицата си. И двама-

та сякаш бяха в ужасно настроение. По-дребният, чиито черти бяха силно азиатски, дори напълно престана да подсвирква. Когато Езекия влезе, те вяло го поздравиха:

– Тук сме по заповед на военния трибун Юлий – започна по-едрият. – Открихме този човек, докато се опитвахме да заловим бунтовник в обора на Акелдама. Твърди, че пристига от Египет и че ще се настани при вас. Потвърждавате ли неговата история?

Езекия беше елегантен старец, с грижливо поддържани брада и коса, облечен в мека и красиво бродирана туника. Приветливият му поглед се движеше от войниците към Филон, а мъжът трудно сдържаше учудването си.

– Наистина чакам посетител от Александрия, брата на един от нашите благодетели за построяването на Храма.

– Точно за мен става дума, дълбокоуважаеми Езекия – изрече Филон и се приближи. – Съжалявам, че ви се представям по този начин. Невероятно стечение на обстоятелствата...

– Стига толкова! – пресече го легионерът. – Не съм тук, за да изслушвам още веднъж обясненията ти. Единственото, което ме интересува, е дали вие гарантирате за него, или не. И дали ще го намерим при вас, в случай че се наложи да го разпитаем.

– Имате думата ми – отговори Езекия след кратко колебание.

Навярно гаранцията му им беше достатъчна, тъй като двамата войници веднага си тръгнаха. Подсвиркващият дори огласи помещението с весели трели. Несъмнено бяха доволни от изпълнения дълг...

Когато легионерите си заминаха, Езекия даде израз на крайното си учудване:

– Момчето ми, момчето ми! В какво състояние сте... Как е възможно?

Филон потопи ръцете си в пълен с вода съд и наплиска лицето си. След това той разказа за приключението си, без да уточнява доколко беше помогнал на бунтовника, тъй като не беше сигурен в убежденията на своя домакин.

– Невероятно е, но вече нямаме сигурност никъде! – възкликна Езекия, когато той завърши. – Навярно сте преуморен и виждам, че сте изгубили багажа си. Отново ще поговорим за брат ви и за събитията,

които са ви сполетели по-късно. Сега Нертари ще ви отведе във вашата стая и в банята.

Още не беше свършил изречението, когато младата робиня влетя във вестибюла заедно с едър мъж, който беше аленочервен и на прага на задушаването:

– Господарю! Един пратеник на Синедриона настоява да...

Едрият мъж изблъска девойката и се втурна непохватно към Езекия:

– Приятелю! Приятелю! Веднага трябва да дойдете! Случи се нещо чудовищно!

В този момент забеляза Филон и се поколеба дали трябва да продължи, или да замълчи.

– Младежът е от нашите – успокой го Езекия. – Продължавай, Симеон, тревожиш ме.

– Йефтай! Йефтай е бил убит тази нощ!

– Йефтай! Тази нощ ли? О, небеса...

– Небесата да ни пазят, да! Ужасяващо престъпление! Преди малко са го открили в дома му, облят в кръв. Нима не го бяхме посъветвали да напусне този квартал на парфюмеристите? Той е най-лошият от всички!

– Йефтай... Убит...

Езекия едва се държеше на краката си и Симеон го хвана за ръката:

– Уви, да! Като че ли останалите неприятности не ни стигат! Но нека бързо да отидем там: Синедрионът трябва да е на мястото преди римляните.

– Естествено. Само да се приготвя и...

Филон се намеси:

– Ако разрешите, Езекия, бих искал да ви придружа. Бунтовникът, който ме нападна тази сутрин... Легионерите казаха, че са го изненадали в квартала на парфюмеристите. Тъй като съм единственият, който се е доближавал до него...

– Бунтовник ви е нападнал? Тук, в Йерусалим? Но в кой век живеем...

Езекия прекъсна Симеон:

– Да оставим тези неща, моля те.

После, след миг размисъл продължи:

– Тъй като съдбата е пожелала да ви замеси в тази история, младежо, няма да тръгна срещу нея. Нертари ще ви даде една от туниките на сина ми, за да се преоблечете. Сега трябва да побързаме или трибунът Юлий ще ни изпревари.

Къщата на Йефтай изглеждаше скромна, само малко по-висока и по-широка от съседните в квартала на парфюмеристите. Докато вървяха натам, Филон не успя да научи нещо по-съществено, освен че Йефтай беше влиятелен човек и ръководеше религиозна партия. Двата членове на Синедриона се движеха един до друг и разговаряха тихо, тъй като се бояха, че новината може да се разпространи. Видът им обаче беше изключително сериозен, та по това можеше да се съди за безпокойството, което ги изгаряше.

Един едър нубиец с черна кожа им отвори вратата и ги отведе на етаж до стаята на мъртвеца. Почервенелите му очи издаваха неговата мъка.

– Ти ли го откри, Манду?

– Да, господарю Езекия. Ето как стана.

Той говореше арамейски с акцента, характерен за населението по Горен Нил:

– Тази сутрин господарят Йефтай не стана както обичайно. Почуках на вратата, той не отговори. Помислих си: може би му е лошо. Ключът беше завъртян в ключалката, насилех я с рамо, докато поддаде. И тогава...

Той отвърна поглед и се отстрани, за да ги пусне да влязат. Стаята беше десет на пет крачки и изглеждаше странно гола в сравнение с богатите мозайки в коридора: конопена постелка, сгъната отдясно, малка дървена масичка със стомна за вода и две каменни купички, прост отвор, който служеше за прозорец. Простряната на пода козя кожа беше цялата опръскана в червено. Полугол мъж лежеше в кръв. Трябва да беше на възрастта на Езекия, над шейсет години, но без неговата благородна осанка. Беше слаб, с хлътнали бузи, рядка и невчесана брада, почти без коса. Все още отворените му очи бяха изцъклени към тавана със странни отражения в наситено син цвят. Можеше дори да се предположи, че е буден, ако гърдите му не бяха опасани от следи от засъхнала кръв. Но

най-непривичното беше друго: устата му беше затворена с кожена примка, която преминаваше през двете устни, за да се вижда като изкусно завързана букла. Йефтай бе застинал в отвратителна физиономия, която застрашителната сгъвка на устните правеше да изглежда уродлива. Човек би си помислил да го сравни с демон от Вавилон, който разпръсква около себе си мрачни съждения. Симеон не издържа на гледката и бързо излезе да глътне чист въздух на терасата.

– Сигурен ли си, че нищо не си пипал, Манду?

– Нищо, кълна се. Когато видях бедния господин Йефтай, изтичах да предупредя господарката. Тя ми нареди да оставя всичко друго и да побързам към Синедриона. Там разговарях с господаря Симеон.

– А римляните?

– Ще дойдат. Чакат завръщането на патрула или не знам какво друго.

– Добре. Да видим какво можем да сторим дотогава.

Той разгледа внимателно стаята, без да направи нито крачка към мъртвеца. Вярващият евреин ставаше нечист, ако се приближи до труп – толкова повече нечист, колкото престъплението е по-варварско. Филон обаче се чувстваше в по-различно положение. След сблъсъка си с бунтовника, след като се бе валял в кръв, изпражнения и кал, му беше абсолютно необходимо да се пречисти. Ако сега прегледаше трупа, той щеше да се нацапа само наполовина...

Без да обръща внимание на Езекия, който се опита да го задържи, той пресече стаята и се наведе над Йефтай.

– Очевидно – констатира след малко – са му раздрали гърдите с пронизващо острие. Раните са дълбоки, това обяснява изобилието от кръв. Те оформят... един вид подреждане в редица, нещо като изображение, леко скосени са от дясно на ляво. Мога да бъдат преброени... десет. Десет прореза, от които два са по-къси. Също като одраскване от животно. Сякаш... Сякаш див звяр се е нахвърлил върху него с ноктите напред. Обаче...

Той се обърна към Езекия, който го гледаше втренчено.

– Не тези рани са предизвикали смъртта. Има видими отпечатъци по врата. Следи от червенина и от душене. Йефтай първо

е бил удушен и след това намушкан с острието. Ето защо, предполагам, никой не го е чул да вика.

– Видимо, сине мой, вие имате дарба да наблюдавате и да разследвате! Но ако нашият нещастен приятел е бил мъртъв, защо са проявили това ожесточение към него? И защо е необходима тази странна примка около устата?

– Не зная. Може би... Смятате ли, че мога да го развържа, преди да дойдат римляните?

– Не! – отвърна старецът. – Моите полицейски права не се простират дотам и всички необходими мерки са от компетентията на имперската власт. А трибунът Юлий изключително много държи на правата си. Освен това не забравяйте, че днес ще отидем в Храма. Няколко дни преди Пасха да докосваме бедния Йефтай... Не е уместно.

– Простете ми, стори ми се, че искате да се действа бързо.

– Наистина. Важно е Синедрионът да има ясно виждане за събитията, ако римляните се опитат да скрият от нас нещо. От друга страна, ако Юлий усети, че ние се бъркаме в неговото следствие, той напълно ще ни отстрани. Това ще е много лошо. Да бъдем дипломати, дипломати преди всичко.

Филон се изправи неохотно.

– Вероятно сте прав. Все пак съм любопитен да разбера какво ще кажат римляните за тази загадка. Ако стаята е била заключена отвътре, как убиецът е проникнал там? И как е успял да се измъкне? Това прозорче в стената е твърде тясно, за да може...

Някой удряше по вратата на долния етаж. Манду се разбърза нататък.

– Сигурно е самият Юлий – прошепна Езекия с известно безпокойство. – Той не поверява никому подобни случаи.

– Тогава ще е по-добре да не ме среща тук. Той вече ме подозира, че съм помогнал на бунтовника, ако ме види край трупа...

– Прав сте. Има приемна на партера. Изчакайте ме там, ще дойда да ви взема.

Филон се втурна към стълбите и прескочи последното стъпало, когато римляните се готвеха да влязат. Той

видя как блестят шлемовете им на светлината и се

опита да отвори първата врата пред себе си. Тя беше заключена.

– Тук ли е домът на Йефтай? – запита строго военният трибун Юлий.

– Да, господарю – промърмоли Манду.

Филон се скри под стълбата. Имаше друга врата вдясно от него. Той се справи внимателно с ключалката и проникна в салон, потънал в мрак. Не затвори плътно вратата и прилепи ухо към нея.

– Ти си роб на Йефтай, нали? – продължи Юлий разпита си. – И както научих, си последният, който го е видял жив? Отведи ме при него и внимавай да не ме излъжеш. Няма да си първият роб, който е убил господаря си.

Тежки стъпки отекнаха по стъпалата: Юлий беше придружен от най-малко трима легионери. Когато се качиха горе, Езекия и Симеон го поздравиха, но трибунът ги иронизира:

– Хубаво! Синедрионът по-бързо открива мъртъвци, отколкото враговете си!

– Случилото се е много съществено – отвърна Езекия. – Вие знаете кой беше Йефтай и какви последствия може да има кончината му за нас.

– Знам, Езекия, естествено, че знам. Но в миналото бяхте по-хладнокръвни. Впрочем има и друга афера, за която искам да говоря с вас. Един египтянин, когото задържахме преди малко. По думите му...

Те се отдалечиха по коридора, отекваше само звъненето на копията им, а изречените от тях слова станаха недоловими. Филон излезе от скривалището си, за да чува по-добре, когато забележа някакво движение зад себе си. Някой го наблюдаваше в гръб. Той се обърна, готов да се защитава.

– Кой е там? – извика.

В сумрака различи неясна фигура.

– Не ви липсва дързост – отговори гласът, белязан от страдание. – Нямате ли никакво уважение? Влизате тук като крадец и дори ми искате сметка?

Жена... Филон разбра грешката си. Вдовицата на Йефтай навярно. Действително за него нямаше извинение.